

Pro Luomu ry

TOIMINTASUUNNITELMA V. 2017

Sisällys

Toiminnan tarkoitus ja strategia	2
Tarkoitus	2
Tilannekatsaus	2
Strategia	2
Toimenpiteet	3
Markkina- ja tuotannon kehittämisen seuranta	3
Luomumyynnin kehitys ja tuotannon kehitys	3
Kuluttajatutkimukset	3
Arvoketjutyö	3
Luomualan koordinaatio	4
Fokusryhmätyöskentely	4
Luomufoorumi	4
Viestintä	4
Messut ja viestintäkampanjat	5
Messut ja muut tapahtumat	5
Viestintäkampanjat	5
Koulutus- ja kehittäminen	6
Sidosryhmätoiminta	6

TOIMINNAN TARKOITUS JA STRATEGIA

Tarkoitus

Pro Luomu ry kokoaa luomualan toimijat, yritykset ja muut yhteisöt yhteistyöhön luomualan edistämiseksi. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää luomualan tavoitteellista kehitystä ja kasvua Suomessa edesauttamalla luomutuotteiden kysynnän ja tarjonnan kohtaamista sekä tunnistamalla ja ratkomalla ketjun keskeisiä ongelmia.

Tilannekatsaus

Luomualan markkinan kasvu on kiihtynyt. Pro Luomu ry arvioi, että ajanjaksolla 1.7.2015-30.6. 2016 luomumyynti kasvoi 12 %. Pääkaupunkiseudulla kasvu on ollut vieläkin voimakkaampaa. Kasvun ennakoidaan jatkuvan hyvänä myös vuonna 2017. Luomumarkkina kasvaa reippaasti myös muualla, kuten Ruotsissa ja Tanskassa.

Luomupinta-ala kasvoi Eviran ennakkotietojen mukaan 8 % vuonna 2016. Erityisesti lihassa ja kasviksissa tuotannon vähäisyys rajoittaa myynnin kasvua. Samoin luomukauran saatavuus rajoittaa vientiä. Tarvitaan lisää hyviä, trendikkäitä luomutuotteita vahvistamaan kasvua.

Pro Luomu ry:n vetämä ja Manner-Suomen maaseutuohjelman rahoittama Luomun koordinaatiohanke jatkuu vielä vuoden 2017 loppuun. Yhteistyökumppaneina hankkeessa ovat Helsingin Yliopisto/Luomuinstituutti, ProAgria Etelä-Suomi sekä Savon koulutuskuntayhtymä/EkoCentria. Tämän hankerahoituksen lisäksi vuoden 2017 toiminnan rahoitus perustuu jäsenmaksuihin ja palvelutoiminnan tuloihin.

Vuosi 2017 on Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuosi, joka näkyy myös lukuisina ruokaan liittyvinä tapahtumina. Kuntavaalit pidetään 9.4. 2017. Luomun näkökulmasta kuntavaalien mielenkiintoisin asia on luomun lisääminen kuntien julkisessa ruokapalvelussa.

Strategia

Missio: Luomu yhdistää ympäristön kannalta parhaat tuotantotavat, korkeat vaatimukset eläinten hyvinvoinnille sekä kuluttajien toiveet korkealaatuisista ja luonnollisista tuotteista.

Visio: Vuonna 2020 luomutuote on kiinnostava ja haluttu. Luomu on osa suomalaista arkea. Pro Luomu on luomualan johtava vaikuttaja, viestijä ja yhteistyön rakentaja.

Strategiset tavoitteet:

1. Luomutuotteet ovat innovatiivisia, laadukkaita ja trendikkäitä.
2. Luomulla on puhutteleva tarina.
3. Luomussa noudatetaan ympäristön sekä kotieläinten hyvinvoinnin kannalta parhaita käytäntöjä.
4. Luomun arvoketjussa kehitetään jatkuvasti tuottavuutta ja kannattavuutta.
5. Pro Luomun tunnettuus alan asiantuntijana eri sidosryhmien keskuudessa lisääntyy.

TOIMENPITEET

Markkinan ja tuotannon kehittämisen seuranta

Luomumyynnin kehitys ja tuotannon kehitys

Myyntiä seurataan kahdesti vuodessa lähetettävänä kyselynä kaupparyhmille. Lisäksi pyritään arvioimaan luomun myyntiä myös päivittäistavara-kaupan ulkopuolella. Myyntilukuihin lisätään myös ALKOn luomumyynti.

Tuotannon kehitystä seurataan virallisista tilastoista, joita täydennetään erillisillä selvityksillä.

Valmistajien näkemyksiä luomualan tilanteesta ja heidän kohtaamistaan kehittämishaasteista kartoitetaan erillisellä selvityksellä. Tavoitteena saada olennaista tietoa myös hallinnon päätöksentekoa varten.

Vuodelle 2020 laadittujen markkinapotentiaalien toteutumista seurataan arvoketjuryhmissä. Tarvittaessa potentiaaleja päivitetään.

Kansainvälistä markkinaa seurataan osallistumalla BioFach -tapahtumaan ja mahdollisiin muihin kansainvälisiin luomutapahtumiin (kuten Organic Nordic Fair) sekä julkaisujen ja kansainvälisen verkoston kautta.

Kuluttajatutkimukset

Kulutustrendien muutosta tutkiva Luomubarometri toteutetaan syksyllä, jolloin tulee kuluneeksi kaksi vuotta edellisestä tutkimuksen toteuttamisesta.

Lisäksi selvitetään kvalitatiivisen tutkimuksen kautta kuluttajien preferenssejä tiettyjen tuoteryhmien osalta samaan tapaan kuin leivässä vuonna 2016. Näiden avulla pyritään löytämään tuotekonsepteja, joissa luomu olisi yhtenä lisäarvona.

Jäsenille tarjotaan mahdollisuutta selvittää kuluttajien käsityksiä luomuun liittyvissä asioissa Luomubarometrin yhteydessä. Lisäksi jäsenille tarjotaan mahdollisuutta osallistua kvalitatiiviseen kuluttajatutkimukseen.

Mittarit: Analyysien toteutuminen ja luotettavuus, analyysitiedon hyödyntäminen

Rahoitus: Jäsenmaksut, yritysten rahoitus ja MMM:n ostopalvelu.

Arvoketjutyö

Jatketaan jo toimivien liha-, kasvis- ja maito- sekä luonnontuotteiden arvoketjuryhmien toimintaa. HoReCa-ryhmä toteutetaan yhteistyönä EkoCentrian kanssa. Tarvittaessa järjestetään ryhmien yhteisiä tapaamisia. Ryhmien tarkoituksena on edistää luomutuotteiden kysynnän ja tarjonnan kohtaamista, tunnistaa ja etsiä ratkaisuja ketjun keskeisiin ongelmiin. Ryhmät tuottavat analyysin ketjun nykytilasta, keskeisistä ongelmista, asettavat tavoitteen ja suuntaavat toimintansa sen saavuttamiseksi. Arvoketjuryhmien työskentelyssä pyritään hyödyntämään sosiaalisen median ryhmiä ja virtuaalikokouksia.

Mittarit: Tavoitteiden toteutuminen

Rahoitus: Omarahoitus ja osittain koordinaatiohankkeen rahoitus

Luomualan koordinaatio

Koordinaationhankkeen toimenpiteet ovat pääosin viestintää (katso kohta viestintä). Hankkeen toimintaan liittyy myös paljon yhteydenpitoa eri tahojen kanssa toimenpiteiden koordinoimiseksi.

Fokusryhmätyöskentely

Hanke jatkaa fokusryhmätyöskentelyä. Vuoden 2017 aikana mittariryhmä julkaisee työnsä tulokset ja toinen ryhmä paneutuu eläinten lääkintään ja rehuihin liittyviin ongelmakohtiin.

Luomufoorumi

Koordinaatiohanke järjestää kaksipäiväisen Luomufoorumin (1-2.2), jossa päivitetään luomualan tilanne tuotannon, markkinan ja tuottavuuden kehittymisestä, julkaistaan mittariryhmän tulokset ja vahvistetaan kehittäjien verkostoa sekä osaamista.

Viestintä

Vuoden 2016 aikana rakennettiin luomun tarina koko luomualan yhteiseen käyttöön. Luomun tarina ohjaa kaikkea Pro Luomun viestintää.

Vuoden 2017 aikana uutisoidaan luomumarkkinan ja alan kehittymisestä sekä ajankohtaisista asioista. Luomun arkipäiväistämiseksi viestitään luomun eduista, kuten eläinten hyvinvoinnista ja ruuan puhtaudesta ja liitetään luomu vasta toissijaisena viestinä mukaan. Luomu on ratkaisu! Puhutaan luomun vahvuuksista. Viestintää tehdään ajan hermolla; tartutaan ajankohtaiseen keskusteluun ja hyödynnetään uutisaiheita.

Pro Luomun omat viestintäkanavat ovat kolme eri verkkosivustoa (proluomu.fi, luomuailmanmuuta.fi ja yhteistyösivusto luomu.fi). Vuoden 2017 aikana järjeistetään sivuja ja harkitaan sivustojen fuusioimista. Kaikki sivuilla julkaistu aineisto jaetaan sosiaalisessa mediassa (Facebook ja Twitter) sekä useimmat myös uutiskirjeinä (jäsenkirje ja sidosryhmäkirje). Someviestintään tuotetaan ja päivitetään meemejä, joita jaetaan useampaan kertaan vuoden aikana.

Tiedotteiden, verkkosivujen ja somen lisäksi tehdään mediapitchauksia, joiden avulla nostetaan esille kiinnostavia tarinoita ja henkilöitä luomun kasvun taustalta.

Yhteistyössä mm. Luomuliiton, liha-alan yritysten ja Ilmastokokin kanssa järjestetään Suomi Areenaan keskustelua tulevaisuuden ruokatrendeistä. Pro Luomun tavoitteena on, että keskustelussa luomu nousisi esille esimerkkinä vastuullisesta ja eettisestä tuotannosta.

Viestinnän tukena toimii Pro Luomun tiedotusryhmä, joka koostuu jäsenyritysten ja -yhteisöjen viestintäasiantuntijoista. Ryhmän kokoonpano ja tarkoitus uudistetaan niin, että siitä saadaan aito sparrausryhmä, joka edesauttaa Pro Luomun viestinnän leviämistä jäsenten mediaan.

Pro Luomu tuottaa lisäksi juttuja luomu- ja elintarvikealan julkaisuihin, pitää esitelmiä luomusta, palvelee mediaa luomua koskevissa asioissa ja laatii sanomalehtiin yliökirjoituksia luomua käsittelevistä ajankohtaisista aiheista.

Vuonna 2017 kehitetään työkaluja, joilla mitataan aiempaa tarkemmin viestinnän vaikuttavuutta. Määrän sijaan viestinnässä panostetaan laatuun.

Mittarit: Verkkosivujen kävijämäärät, some-tilien seuraajien määrät, tiedotteiden läpimeno, luomuaiheisten juttujen lukumäärä, kehitettävät vaikuttavuusmittarit
Rahoitus: jäsenmaksut, koordinaatiohanke

Messut ja viestintäkampanjat

Messut ja muut tapahtumat

Pro Luomu kokoaa luomualan yrityksiä ja muita toimijoita yhteiselle Luomua. Ilman muuta. -osastolle. Fast Food and Cafe-messuille (8-9.3. 2017) MMM rahoittaa ostopalveluna luomun info-osaston, jonka läheisyyteen kootaan luomualan yrityksiä. Muita mahdollisia messuja ovat ELMA-maaseutumessut ja Ateria-tapahtuma.

Vuoden 2016 perusteella päätetään Vuoden Luomukokki –kilpailun toistamisesta.

Pro Luomu osallistuu lisäksi muihin alan yhteisiin tapahtumiin, kuten Herkkujen Suomeen, Suomen Luonnon päivään, resurssiensa sallimissa rajoissa.

Viestintäkampanjat

Luomurokkaa

Luomu Rokkaa on Luomun koordinaatiohankkeen viestintäkampanja, jonka tarkoituksena on lisätä kiinnostusta luomutuotantoon ja tukea alueellisia hankkeita luomun edistämiseksi. Luomu rokkaa -viljelijäkampanjassa tehdään vuoden 2017 aikana 7 mediapitchiä maatalousalan lehtiin.

Luomupuuron ME

Osana Suomen 100-vuotis juhlavuotta toteutetaan Luomupuuron syönnin maailmanennätys 6.9.2017. Luomupuuron syönnin houkuttelee ruokapalveluita, yrityksiä, kauppiaita ja yksittäisiä kuluttajia. Pro Luomun roolina on innostaa eri tahoja mukaan sekä laskea tulos ja julkistaa se Eduskunnan Pikkuparlamentissa 7.9.2017.

#LuomupuuronME
6.9.2017

#LuomupuuronME-tapahtumaa varten julkaistaan uusi nettisivu, jolle tulee ME-päivänä 6.9.2017 annoslaskuri. Media- ja someviestinnän lisäksi luomupuuro-tapahtumasta tehdään muutama mediapitch. LuomupuuroME:n viestinnällisinä kärkinä tässä ovat; iloinen, aina isompi joukko liittyy luomuun. Kampanja käynnistyy vuoden alusta ja huipentuu syyskuuhun.

Yritysyhteiskampanjat

Selvitetään jäsenten kiinnostusta osallistua yhteiseen, Pro Luomun koordinoimaan yhteiskampanjaan. Mahdollisia kampanjamuotoja voisi olla bloggari- tai tubettajayhteistyö.

Mittarit: Yhteistyökumppaneiden määrä ja palaute, kampanjoiden näkyvyys ja vaikuttavuus
Rahoitus: jäsenmaksut, koordinaatiohanke

Koulutus- ja kehittäminen

Luomuelintarvikepäivä

Syksyllä järjestetään neljäs Luomuelintarvikepäivä. Seminaarin tarkoituksena on luoda elintarvikealan toimijoille (kauppa, valmistajat, ammattikeittiöt) koulutus- ja verkostoitumistilaisuus, jossa luomu on pääasia. Osallistujatavoitteena on vähintään 200 alan edustajaa ja tilaisuuteen haetaan korkeatasoisia puhujia sekä Suomesta että ulkomailta. Tilaisuus rahoitetaan osallistumismaksuilla ja sponsoreilla.

Mittarit: Osallistujat ja palaute
Rahoitus: Osallistumismaksut ja sponsorit

Yhdistyksen jäsenet

Pro Luomun jäsenmäärä (lokakuu 2016) on 60 jäsentä ja 3 kannattajajäsentä. Jäsenkunta edustaa koko luomualaa ja se kattaa koko arvoketjun kaupasta ja ravintoloista aina luomutuottajien yhteisöihin saakka.

Vuoden 2017 aikana toteutetaan systemaattinen jäsenhankinta, jonka kautta tavoitteena saada 10 % lisää jäsenmaksutuloja.

Mittarit: Jäsenmaksukertymä
Rahoitus: Jäsenmaksut

Sidosryhmätoiminta

Pro Luomu rakentaa aktiivisesti yhteyksiä keskeisiin sidosryhmiin ja vaikuttajiin. Kerran vuodessa järjestetään tilaisuus, jonne kutsutaan maatalous- ja ympäristöministeri, sekä keskeisiä vaikuttajia keskustelemaan alan tilanteesta.

Pro Luomu ry antaa lausuntoja luomuun liittyvissä säädös- ym. asioissa ja osallistuu erilaisiin työryhmiin.

Yhdistys on tiiviissä yhteistyössä luomualan toimijoiden kanssa (Luomuinstituutti, EkoCentria, Luomu liitto ja yhdistyneet luomutuottajat) Vuoden 2017 aikana pyritään selkeyttämään työnjakoa ja karsimaan päällekkäisyyksiä. Pro Luomu tekee yhteistyötä myös ammattikeittiöille suunnatun Portaat Luomuun-ohjelman sekä Food From Finland-vientiohjelman kanssa kannustamalla ja kokoamalla luomualan toimijoita ohjelman vienninedistämistöimiin ja vientikoulutuksiin.

Pro Luomu liittyi IFOAMin jäseneksi v 2016 ja haluaa erityisesti olla mukana prosessiryhmän toiminnassa. Jäsenten näkökantojen selvittämistä varten kootaan jäsenistä pieni ryhmä, joka yhdessä Pro Luomun nimeämän prosessiryhmän jäsenen kanssa valmistelee yhteistä kantaa asioihin.

Mittarit: Sidosryhmäyhteistyön toimivuus
Rahoitus: Jäsenmaksut